

VALSTS SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU
SLIMNĪCA „ĢINTERMUIŽA”

Reģ.Nr. 40003407396, Filozofu ielā 69, Jelgava, LV 3008,
tālr.: 63026690, e-pasts: slimnica@gintermuiza.lv

30.09.2025 Nr. 1-10/324

Latvijas Republikas Tiesībsargam
Karinai Palkovai

Zināšanai: Veselības ministrijai
pasts@vm.gov.lv

Par cilvēktiesību nodrošināšanu

2025. gada 25. aprīlī Tiesībsarga biroja pārstāvji un eksperti veica iepriekš nesaskaņotu vizīti VSIA “Slimnīca “Ģintermuiža”” (turpmāk tekstā – Slimnīca), lai izzinātu aktuālo situāciju cilvēktiesību nodrošināšanas jomā, kā arī pārliecinātos par Tiesībsarga 2019. gada 20. septembra atzinumā Nr. 2019-25-2CD sniegto rekomendāciju izpildi.

Pēc vizītes tika saņemtas Tiesībsarga rekomendācijas Slimnīcas turpmākas darbības pilnveidošanai, kas tika pārrunātas un analizētas visos ārstniecības personāla līmeņos, piesaistot Veselības aprūpes kvalitātes sistēmu speciālistu, kuram, sadarbībā ar slimnīcas galveno ārstu, uzdots kontrolēt Tiesībsarga rekomendāciju ievērošanu.

Informējam par rekomendāciju izpildi vai plānotajam aktivitātēm to izpildē, ņemot vērā Tiesībsarga rekomendāciju numerācijas secību.

1. Attiecībā uz pacientu iestāšanos stacionārā un informētās piekrišanas sniegšanas ievērošanu:

2019. gadā pamatojoties uz Tiesībsarga izstrādātiem bukletiem “Ievietošana psihiatriskajā slimnīcā, ja piemērots medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis” un “Ievietošana psihiatriskajā slimnīcā pret personas gribu” Slimnīcā tika izstrādāts informatīvs materiāls pacientiem “Zini savas tiesības”, kur saprotamā veidā izklāstīta informācija par pacienta tiesībām ārstēšanas laikā stacionārā, kā arī pēc izrakstīšanās no stacionāra. Informatīvais materiāls pieejams uzņemšanas un visās stacionāra nodaļas pacientiem brīvi pieejamā vietā. Tiesībsarga izstrādātie bukleti ievietoti Slimnīcas mājaslapas sadaļā “Informācija pacientiem”. Pacientiem nodrošināta iespēja iepazīties ar papīra veida bukletiem arī jebkurā slimnīcas ārstnieciskajā nodaļā. Gadījumā, ja papīra veida bukleti nodaļā nav pieejami, par iespēju ar tiem iepazīties pacienti var vērsties pie sava ārstējošā ārsta. Slimnīca informējusi Tiesībsargu par papildu bukletu nepieciešamību to novietošanai nodaļās brīvai pacientu pieejamībai.

2. Metodiskajās sanāksmēs ārstniecības personāls iepazīstināts ar Tiesībsarga rekomendācijām:
 - Pacienta ierobežošanas pamatojumam jābūt skaidri dokumentētam.
 - Atbildīgā ārsta ierakstā medicīniskajā dokumentācijā jāatspoguļo situācijas apraksts pirms ierobežošanas, ierobežošanas laikā un tās beigās.

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

- Ārstam jāpārlicinās, vai pacients pēc fiksēšanas pārtraukšanas patiešām dod atkārtotu piekrišanu ārstēšanai, apliecinot to ar savu parakstu atkārtotas piekrišanas veidlapā. Ja nē, ārstam jāizvērtē, vai konkrētajā situācijā ir pamats mainīt pacienta tiesisko statusu saskaņā ar Ārstniecības likuma 68. panta pirmo daļu.
- Pacienta gribu attiecībā uz ārstniecību apliecināt ar ierakstu pacienta medicīnas kartē, t.i. informēta piekrišana ne tikai stacionēšanai slimnīcā, bet arī konkrētam ārstēšanas plānam un medikamentozās terapijas korekcijām ārstēšanas gaitā.
- 3. Saskaņā ar Tiesībsarga rekomendācijām, pilnveidota atkārtotas piekrišanas veidlapa, lai tā būtu attiecināma arī uz piekrišanu turpmākai ārstēšanai pēc pacienta ķīmiskas ierobežošanas.
- 4. Uzņemšanas nodaļas darbiniekiem organizēts izglītojošs pasākums, lai izskaidrotu, kuras personas ir tiesīgas parakstīt piekrišanu stacionēšanai un kādos gadījumos.
- 5. Attiecībā uz pacientu informētu piekrišanu ārstēšanai Slimnīcā, tika izstrādāta veidlapa A5 formātā ar īsu, skaidru un vizuāli izceltu piekrišanas tekstu.
- 6. Pacientu ierobežošana Slimnīcā iespēju robežās netiek veikta citu pacientu klātbūtnē. Gadījumos, kad nav iespēja pacienta fiksāciju veikt atsevišķā palātā vai bez citu pacientu klātbūtnes, personālam, kurš veic pacienā fiksāciju, dots norādījums izmantot aizslietni vai agresīva pacienta fiksācijas laikā lūgt citus pacientus atbrīvot palātu.
- 7. Virsmāsu sapulcē regulāri tika pārrunāts par nepieciešamību nodrošināt pacientu tiesības uz privātumu veicot higiēniskās aprūpes procedūras, tostarp autiņbiksīšu nomaiņu gulošiem vai aprūpējamiem pacientiem. Atgādināts, ka minētās procedūras jāveic tā, lai nepieļautu pacientu pacienta intīmās zonas atklāšanu citu personu (tostarp citu pacientu) klātbūtnē, kā arī jānodrošina, lai palātas durvis procedūras laikā būtu aizvērtas.
- 8. Nodaļas ārstiem un aprūpes personālām izskaidrota ētikas normas ievērošanas nepieciešamība, lai turpmāk nepieļautu situācijas, kad citiem pacientiem klātesot, atklāti tiek komentēti noziedzīgi nodarījumi, vai jebkāda citā ar pacientu saistītā informācija saistībā, ar kuru, pacientam noteikts medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis, kā arī apspriežot viņa profesionālās gaitas pirms ievietošanas Slimnīcā utt.
- 9. Nepilngadīgo ievietošana psihiatrijas stacionāra nodaļās kopā ar pieaugušajiem pacientiem nav uzskatāma par atbalstāmu slimnīcas praksē. Slimnīcā pastāv prasības pacientus līdz 18 gadu vecumam (bez tiesas lēmuma) pieaugušo pacientu nodaļā stacionēt tikai izņēmumā kārtā pēc ārstu konsilija lēmuma, konsīlijam pieaicinot bērnu psihiatru. Nepilngadīgo pacientu stacionēšanas gadījumā pieaugušo pacientu nodaļā, nepilngadīgais ievietojams vienvietīgā palātā, un viņa ārstēšanas taktiku un aprūpi pārrauga bērnu psihiatrs.

Valdes loceklis

(*paraksts)

A.Bērziņš